

ТРОМЈЕСЕЧНИ БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД QUARTERLY GROSS DOMESTIC PRODUCT

Реални раст бруто домаћег производа (БДП) у трећем тромјесечју 2021. године, у односу на треће тромјесечје 2020. године, износио је 6,1%.

Посматрано по подручјима класификације дјелатности груписаним на ниво А10, у трећем тромјесечју 2021. године значајан реални раст бруто додате вриједности забиљежен је у подручјима: (G,H,I) *Трговина на велико и трговина на мало, оправка моторних возила, мотоцикала; Саобраћај и складиштење; Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране, хотелијерство и угоститељство* за 12,0%, (B,C,D,E) *Вађење руда и камена; Прерађивачка индустрија; Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација; Снабдијевање водом, канализација, управљање отпадом и дјелатности санације животне средине* за 9,0%, а од тога у подручју (C) *Прерађивачка индустрија* за 9,9%.

Серија података према ESA 2010 од првог тромјесечја 2006. године, може да се преузме у [бази података](#).

In the third quarter of 2021, compared to the third quarter of 2020, an increase by 6.1% was recorded in real Gross domestic product.

By section of the Classification of Economic Activities aggregated at the level A10, in the third quarter of 2021, a significant real growth in Gross value added was recorded in the following sections: (G,H,I) Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, motorcycles; Transportation and storage; Accommodation and food service activities by 12.0%, (B,C,D,E) Mining and quarrying; Manufacturing; Electricity, gas, steam and air-conditioning supply; Water supply, sewerage, waste management and remediation activities by 9.0%, of which in (C) Manufacturing by 9.9%.

Series of data according to the ESA 2010 beginning with the first quarter of 2006 are available in the [Database](#).

1. ТРОМЈЕСЕЧНИ БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД, СТОПЕ РЕАЛНОГ РАСТА QUARTERLY GROSS DOMESTIC PRODUCT, REAL GROWTH RATES

	2019				2020				2021 ¹⁾			%
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	
Недесезонирани подаци, промјене у односу на исто тромјесечје претходне године	1,7	2,2	3,0	2,8	1,7	-6,0	-3,3	-1,8	2,1	10,0	6,1	<i>Non-seasonally adjusted data, changes compared to the same quarter of the previous year</i>
Десезонирани подаци, промјене у односу на претходно тромјесечје	-0,2	1,2	1,1	0,8	-1,5	-6,2	3,9	2,4	2,0	1,2	0,6	<i>Seasonally adjusted data, changes compared to the previous quarter</i>

Тромјесечни бруто домаћи производ је обрачунат по производном приступу а исказан у текућим цијенама, у цијенама претходне године и у цијенама 2015. године (ланчано повезане вриједности). Обрачун је изведен на нивоу области и подручја Класификације дјелатности КД БиХ 2010, која садржајно и структурно у потпуности одговара ЕУ Статистичкој класификацији дјелатности NACE Rev 2. Бруто домаћи производ представља суму бруто додатих вриједности свих дјелатности укупне економије умањену за услуге финансијског посредовања индиректно мјерене (FISIM) и увећану за нето порезе (порези на производе минус субвенције на производе). Обрачун тромјесечног БДП-а се заснива на истим принципима и дефиницијама као и годишњи обрачун, односно на методолошким основама Европског система рачуна из 2010. године (European System of Accounts - ESA 2010), као и на приручницима за тромјесечне националне рачуне Међународног монетарног фонда и Евростата.

За обрачун тромјесечног БДП коришћена је метода екстраполације на бруто вриједност производње и међуфазну потрошњу. Главни извори података су резултати званичних статистичких активности (пољопривреде, индустрије, грађевинарства, трговине, угоститељства, саобраћаја, плата и запослених, цијена, спољне трговине итд.) и административни извори података (tromјесечни финансијски извјештаји предузећа, Министарство финансија Републике Српске, Агенција за банкарство Републике Српске, Агенција за осигурање Републике Српске итд.).

Усклађивање БДП-а обрачунаог у тромјесечној и годишњој периодици врши се након објављивања годишњих података примјеном пропорционалне Denton методе (минимизирањем апсолутних разлика кроз релативно подешавање тромјесечних података – текуће тромјесечеје у односу на претходно) чиме се постиже конзистентност тромјесечних и годишњих серија података при чему је сума вриједности четири тромјесечеја једнака вриједности добијеној годишњим обрачуном.

Десезонирање је процес декомпозиције временских серија којим се отклања утицај сезонских флукуација на њихово кретање. Серије података су сезонски подешене на највишем нивоу агрегације, користећи директну методу, TRAMO/SEATS метод у оквиру JDEMETRA+ програма.

Тромјесечни подаци текуће године су подложни промјенама до објављивања података за четврто тромјесечеје. Послије објављивања података за четврто тромјесечеје, тромјесечни подаци су подложни промјени само у циљу усклађивања са годишњим подацима.

Због заокруживања, сумарни искази у саопштењу не слажу се увијек са збиром заокружених појединачних података.

Quarterly Gross domestic product is calculated using the production approach, and it is shown at current prices, at previous year prices and at prices of 2015 (chain-linked values). The calculation is performed at the level of divisions and sections of the Classification of Economic Activities KD BH 2010, which is in its content and structure completely harmonised with the EU Classification of Economic Activities NACE Rev 2. Gross domestic product represents a sum of gross value added of all activities of total economy minus financial intermediation services indirectly measured (FISIM) plus net taxes (taxes on products minus subsidies on products). The calculation of quarterly GDP is based on the same principles and definitions as annual calculation, that is, on the methodological basis of the European System of Accounts of 2010, as well as on manuals for quarterly national accounts of the International Monetary Fund and Eurostat.

For the calculation of quarterly GDP, the method of extrapolation on output and intermediate consumption was used. Main sources of data are results of official statistical activities (agriculture, industry, construction, trade, hotels and restaurants, transport, data on wages and employees, prices statistics, external trade statistics, etc.) and administrative sources of data (quarterly financial reports of enterprises, Ministry of Finance of Republika Srpska, Banking Agency of Republika Srpska, Insurance Agency of Republika Srpska etc.).

Harmonisation of GDP calculated quarterly and annually is carried out upon the publishing of annual data, using the proportional Denton method (by minimising absolute differences through relative adjustment of quarterly data – current quarter compared to the previous), in order to achieve the consistency of quarterly and annual series of data, with the sum of values of the four quarters being equal to the value obtained through the annual calculation.

Seasonal adjustment is a process of decomposition of time series, used to remove the effects of seasonal fluctuations on their trends. Series of data are seasonally adjusted at the highest level of aggregation, using the direct method, using the TRAMO/SEATS method as implemented in the JDEMETRA+ programme.

Quarterly data for the current year are prone to changes to the moment of the publishing of data for the fourth quarter. After the publishing data for the fourth quarter, quarterly data are prone to changes only for the purpose of harmonisation with annual data.

Because of rounding, summary accounts in the release do not always match the sums of rounded individual data.

2. ТРОМЈЕСЕЧНА БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ И БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД, ТЕКУЋЕ ЦИЈЕНЕ
QUARTERLY GROSS VALUE ADDED AND GROSS DOMESTIC PRODUCT, CURRENT PRICES

хиљ. КМ/thous. KM

		2020		2021 ¹⁾				
		III	IV	I	II	III		
A	Пољопривреда, шумарство и риболов	276 681	257 032	222 183	248 236	283 478	A	Agriculture, forestry and fishing
B, C, D, E	Вађење руда и камена; Прерађивачка индустрија; Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација; Снабдијевање водом, канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине	546 143	586 578	564 811	604 318	604 672	B, C, D, E	Mining and quarrying; Manufacturing; Electricity, gas, steam and air-conditioning supply; Water supply, sewerage, waste management and remediation activities
	Од тога: С Прерађивачка индустрија	324 738	356 565	305 445	352 929	362 545		Of which: C Manufacturing
F	Грађевинарство	199 226	234 146	96 300	172 158	225 909	F	Construction
G, H, I	Трговина на велико и трговина на мало, оправка моторних возила, мотоцикала; Саобраћај и складиштење; Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране, хотелијерство и угоститељство	460 502	440 595	413 633	471 215	522 108	G, H, I	Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, motorcycles; Transport and storage; Accommodation and food services activities
J	Информације и комуникације	140 766	137 854	140 159	146 417	154 816	J	Information and communication
K	Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања	100 864	98 643	96 398	104 228	109 301	K	Financial and insurance activities
L	Пословање некретнинама	112 310	113 598	113 931	113 759	114 003	L	Real estate activities
M, N	Стручне, научне и техничке дјелатности; Административне и помоћне услужне дјелатности	95 364	98 392	93 073	90 216	99 478	M, N	Professional, scientific and technical activities; Administrative and support service activities
O, P, Q	Јавна управа и одбрана, обавезно социјално осигурање; Образовање; Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада	496 896	499 731	478 281	493 111	522 876	O, P, Q	Public administration and defense, compulsory social security; Education; Human health and social work activities
R, S	Умјетност, забава и рекреација; Остале услужне активности	65 527	70 301	64 630	60 508	68 138	R, S	Arts, entertainment and recreation; Other service activities
	FISIM (минус)	52 145	54 987	60 744	69 931	56 261		FISIM (minus)
	БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ	2 442 133	2 481 883	2 222 655	2 434 235	2 648 518		GROSS VALUE ADDED
	Порези на производе минус субвенције на производе	473 937	484 715	500 947	548 858	576 224		Taxes on products minus subsidies on products
	БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД	2 916 070	2 966 598	2 723 602	2 983 093	3 224 743		GROSS DOMESTIC PRODUCT

3. ТРОМЈЕСЕЧНА БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ И БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД, У ЦИЈЕНАМА ПРЕТХОДНЕ ГОДИНЕ
QUARTERLY GROSS VALUE ADDED AND GROSS DOMESTIC PRODUCT, AT PREVIOUS YEAR PRICES

хиљ. КМ/ thous. KM

		2020		2021 ¹⁾				
		III	IV	I	II	III		
A	Пољопривреда, шумарство и риболов	279 392	261 025	219 349	237 080	264 178	A	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
B, C, D, E	Вађење руда и камена; Прерађивачка индустрија; Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација; Снабдијевање водом, канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине Од тога: С Прерађивачка индустрија	528 651	564 384	554 218	590 649	595 666	B, C, D, E	<i>Mining and quarrying; Manufacturing; Electricity, gas, steam and air-conditioning supply; Water supply, sewerage, waste management and remediation activities</i>
F	Грађевинарство	314 184	345 920	299 101	343 126	356 591		<i>Of which: C Manufacturing</i>
G, H, I	Трговина на велико и трговина на мало, оправка моторних возила, мотоцикала; Саобраћај и складиштење; Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране, хотелијерство и угоститељство	192 713	220 757	107 728	176 827	204 031	F	<i>Construction</i>
J	Информације и комуникације	471 519	448 752	405 674	463 571	521 048	G, H, I	<i>Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, motorcycles; Transport and storage; Accommodation and food services activities</i>
K	Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања	139 184	134 830	133 380	144 766	152 678	J	<i>Information and communication</i>
L	Пословање некретнинама	102 279	99 009	93 716	100 995	106 491	K	<i>Financial and insurance activities</i>
M, N	Стручне, научне и техничке дјелатности; Административне и помоћне услужне дјелатности	114 334	114 621	113 298	113 615	113 859	L	<i>Real estate activities</i>
O, P, Q	Јавна управа и одбрана, обавезно социјално осигурање; Образовање; Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада	95 241	97 280	92 412	90 897	98 450	M, N	<i>Professional, scientific and technical activities; Administrative and support service activities</i>
R, S	Умјетност, забава и рекреација; Остале услужне активности	471 208	471 516	481 977	487 471	502 751	O, P, Q	<i>Public administration and defense, compulsory social security; Education; Human health and social work activities</i>
	FISIM (минус)	66 046	70 139	63 884	60 352	67 805	R, S	<i>Arts, entertainment and recreation; Other service activities</i>
	БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ	53 234	57 408	55 553	66 319	54 087		<i>FISIM (minus)</i>
	Порези на производе минус субвенције на производе	2 407 332	2 424 906	2 210 084	2 399 902	2 572 870		<i>GROSS VALUE ADDED</i>
	БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД	455 934	465 163	489 201	517 255	508 488		<i>Taxes on products minus subsidies on products</i>
		2 863 266	2 890 069	2 699 284	2 917 158	3 081 358		<i>GROSS DOMESTIC PRODUCT</i>

4. ТРОМЈЕСЕЧНА БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ И БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД, У ЦИЈЕНАМА 2015. ГОДИНЕ (ЛАНЧАНО ПОВЕЗАНЕ ВРИЈЕДНОСТИ)²⁾
QUARTERLY GROSS VALUE ADDED AND GROSS DOMESTIC PRODUCT, AT PRICES OF 2015 (CHAIN-LINKED VALUES)²⁾

хилј. КМ/ thous. КМ

		2020		2021 ¹⁾				
		III	IV	I	II	III		
A	Пољопривреда, шумарство и риболов	265 220	247 785	211 279	228 357	254 458	A	Agriculture, forestry and fishing
B, C, D, E	Вађење руда и камена; Прерађивачка индустрија; Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација; Снабдијевање водом, канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине	424 445	453 136	430 490	458 787	462 684	B, C, D, E	Mining and quarrying; Manufacturing; Electricity, gas, steam and air-conditioning supply; Water supply, sewerage, waste management and remediation activities
	Од тога: С Прерађивачка индустрија	229 972	253 202	211 991	243 194	252 738		Of which: C Manufacturing
F	Грађевинарство	176 781	202 507	99 681	163 619	188 791	F	Construction
G, H, I	Трговина на велико и трговина на мало, оправка моторних возила, мотоцикала; Саобраћај и складиштење; Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране, хотелијерство и угоститељство	450 625	428 867	392 881	448 952	504 618	G, H, I	Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, motorcycles; Transport and storage; Accommodation and food services activities
J	Информације и комуникације	138 720	134 381	130 062	141 165	148 880	J	Information and communication
K	Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања	92 529	89 571	85 119	91 730	96 723	K	Financial and insurance activities
L	Пословање некретнинама	108 640	108 912	108 282	108 585	108 818	L	Real estate activities
M, N	Стручне, научне и техничке дјелатности; Административне и помоћне услужне дјелатности	85 746	87 582	82 369	81 019	87 751	M, N	Professional, scientific and technical activities; Administrative and support service activities
O, P, Q	Јавна управа и одбрана, обавезно социјално осигурање; Образовање; Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада	473 931	474 242	460 843	466 096	480 706	O, P, Q	Public administration and defense, compulsory social security; Education; Human health and social work activities
R, S	Умјетност, забава и рекреација; Остале услужне активности	64 994	69 022	62 660	59 195	66 505	R, S	Arts, entertainment and recreation; Other service activities
	FISIM (минус)	50 556	54 520	52 896	63 148	51 500		FISIM (minus)
	БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ	2 222 543	2 238 768	2 010 660	2 183 350	2 340 710		GROSS VALUE ADDED
	Порези на производе минус субвенције на производе	440 799	449 721	467 585	494 400	486 021		Taxes on products minus subsidies on products
	БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД	2 665 040	2 689 987	2 477 109	2 677 049	2 827 734		GROSS DOMESTIC PRODUCT

5. ТРОМЈЕСЕЧНА БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ И БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД, СТОПЕ РЕАЛНОГ РАСТА, ПРОМЈЕНЕ У ОДНОСУ НА ИСТО ТРОМЈЕСЕЧЈЕ ПРЕТХОДНЕ ГОДИНЕ
QUARTERLY GROSS VALUE ADDED AND GROSS DOMESTIC PRODUCT, REAL GROWTH RATES, CHANGES COMPARED TO THE SAME QUARTER OF THE PREVIOUS YEAR

%

	2020		2021 ¹⁾			
	III	IV	I	II	III	
A Пољопривреда, шумарство и риболов	6,6	5,7	-1,7	-2,0	-4,1	A Agriculture, forestry and fishing
B, C, D, E Вађење руда и камена; Прерађивачка индустрија; Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација; Снабдијевање водом, канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине	-7,2	-4,7	9,7	16,3	9,0	B, C, D, E Mining and quarrying; Manufacturing; Electricity, gas, steam and air-conditioning supply; Water supply, sewerage, waste management and remediation activities
Од тога: С Прерађивачка индустрија	-10,2	-6,0	9,8	17,8	9,9	Of which: C Manufacturing
F Грађевинарство	8,0	6,4	4,2	6,4	6,8	F Construction
G, H, I Трговина на велико и трговина на мало, оправка моторних возила, мотоцикала; Саобраћај и складиштење; Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране, хотелијерство и угоститељство	-10,0	-6,0	-1,3	18,9	12,0	G, H, I Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, motorcycles; Transport and storage; Accommodation and food services activities
J Информације и комуникације	7,6	7,8	6,1	6,5	7,3	J Information and communication
K Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања	3,8	2,8	2,3	3,9	4,5	K Financial and insurance activities
L Пословање некретнинама	0,6	0,3	-0,2	0,3	0,2	L Real estate activities
M, N Стручне, научне и техничке дјелатности; Административне и помоћне услужне дјелатности	-3,9	-2,4	3,0	2,5	2,3	M, N Professional, scientific and technical activities; Administrative and support service activities
O, P, Q Јавна управа и одбрана, обавезно социјално осигурање; Образовање; Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада	0,8	1,9	1,4	1,3	1,4	O, P, Q Public administration and defense, compulsory social security; Education; Human health and social work activities
R, S Умјетност, забава и рекреација; Остале услужне активности	-7,4	-6,5	1,6	2,2	2,3	R, S Arts, entertainment and recreation; Other service activities
FISIM (минус)	4,0	3,7	0,9	1,5	1,9	FISIM (minus)
БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ	-2,3	-0,7	3,0	8,3	5,3	GROSS VALUE ADDED
Порези на производе минус субвенције на производе	-8,6	-7,4	-1,9	18,1	10,3	Taxes on products minus subsidies on products
БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД	-3,3	-1,8	2,1	10,0	6,1	GROSS DOMESTIC PRODUCT

¹⁾ Процјена / Estimate

²⁾ Подаци су неадитивни, односно, збир података по нижим нивоима није једнак податку на вишем нивоу агрегације
Data are non-additive, that is, the sum of data for lower levels does not equal the data on the higher level of aggregation

Саопштење припремила: Драгана Куновац
e-mail: dragana.kunovac@rzs.rs.ba

Prepared by: Dragana Kunovac
e-mail: dragana.kunovac@rzs.rs.ba

Издаје Републички завод за статистику, Република Српска, Бања Лука, Вељка Млађеновића 12д – Тел. +387 51 332 700 - в.д. директора Дарко Милуновић, главни уредник – Излази тромјесечно – Саопштење је објављено на Интернету на адреси: www.rzs.rs.ba – E-mail: stat@rzs.rs.ba – Приликом коришћења података обавезно навести извор

Published by Republika Srpska Institute of Statistics, Banja Luka, Veljka Mladenovića 12d – Tel. +387 51 332 700 – Acting Director Darko Milunović, Editor in chief – Quarterly periodicity – Release is available on the Internet at: www.rzs.rs.ba – E-mail: stat@rzs.rs.ba – These data can be used provided the source is acknowledged